

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése.
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Liberalis-e a munkapárt?

A nemzeti munkapárt eheti értekezletén elintézte a Wittmann ügyet. Ez az ügy Wittmann János képviselő felszólalásából keletkezett. Az a beszéd ugyanis antisémia-beszéd volt. A perrendtartás harmincegyedik szakasza körül is keletkeztek bizonyos antiliberalis ellentétek. Azoknak azonban legalább jogi háttérük, jogi színezetük volt. Wittmann János felszólalását ilyesmi sem mentegeti. Ő a szerb kereskedelmi szerződésről beszélt. Ebbe a beszédébe keverte bele a kőbizásait. Az alkalmat látszólag Sándor Pál szolgáltatta, de Wittmann János ezzel az alkalmommal visszaélt. Sándor Pál a kőbivvel csak azt vizsgálotta meg, hogy a magyar »ur« a kereskedelmet és az ipari foglalkozást zsidó foglalkozásnak tartja. Ellenben Wittmann János az uzorásokat és csalókat foglalta össze a kőbik alatt és így az uzoráskodást és a csalást tüntette föl zsidó foglalkozásnak. Ez pedig minden háttér és minden ürtügy nélkül való antisemitizmus.

Ezt mondta a nemzeti munkapártnak és a kormánynak majdnem minden tagja — és mégis Wittmann János antisemitizmusát rá akarták általánosítani az egész pártra, sőt még a kormánynra is. A munkapárt értekezlete elvágta ennek az általánosításnak a lehetőségét. És ez igen öröndetes, annak dacára is, hogy igazat adunk Héderváry Károly grófnak, aki azt mondta, hogy ennek a pártnak há! istennek nincs szüksége arra, hogy határozatban vallja magát szabadelvűnek.

Wittmann Jánosról talán senki se hiszi az országban, hogy ő a nemzeti munkapárt vezére. Ha ő antisémia,

abból nem lehet arra következtetni, hogy a párt is az. Még ha több antisémia Wittmann János akadna is benne, akkor se volna alapja a következtetésnek. A párt elveit a párt vezetői képviselik. Ezek pedig a liberalizmus küzdelmeiben nőttek fel és e küzdelmekbe öszültek belé. A pártvezérek közül egyedül Tisza István gróf az, akit — nem antisemitizmussal — de konzervativizmussal valódnak. De ez a vád is hamis. Tisza István minden alkalmat megragad, hogy az osztályellentéteket elítélje, ami szintén liberalis jelenség. És Tisza István lelkes protestáns ember, ami önmagában is kizárja a konzervativizmusnak a liberalis világnézettel össze nem egyeztethető fokát. Ha Wittmann János akármilyen antisémia beszédet mondott is, azért sem Tisza, sem Héderváry, sem a munkapárt tiszta liberalizmusát senkinek kétségbevonni nem szabad.

Újév napján a munkapárt elnöke, üdvözlőlvén Héderváry Károly grófot, a pártvezért, a kormánypárt politikai hitvallását a hatvanhétben, társadalmi alapelvét a nemzeti liberalizmusban foglalta össze. A miniszterelnök pedig, válaszolván, a magyar állam konszolidációjának egyik legfontosabb előfeltételül a felekezetek, a nemzetiségek és az osztályok békés egyetértését és együttműködését jelölte meg. Harmadnap banquet volt Hieronymi Károly tiszteletére. Ezen a banketen Héderváry és Hieronymi egymás liberalizmusát és demokráciáját ünnepelték. Vajjon miből kell a párt irányát megállapítani: Wittmann János kőbizásaiából, vagy a pártvezérek nemes szellemtől áthatott nyilatkozataiból?

A nemzeti munkapárt új párt. Még nem volt alkalma a küzdelmek tűzkeresztségében teljesen egybeolvadni vezérével és vezérkarával. Még fiatal, még forrong. Amikor még új, akkor a legnemesebb bor is zavaros. Erjednie kell,

ki kell választania a salakot, a szőlő alkatrészeit össze kell forralnia, csak akkor lesz belőle egynemű, tiszta és zamatos i.a.l. A nemzeti munkapárt még nem esett túl az erjedés folyamatán. De egy hatalmas lépést tett a tisztulás útján előre. A pártértekezleten senkise azonosította magát Wittmann Jánossal. Fölmentésére senkise szavazott, csak mentésért hallottunk elmondani. Akik számára kegyelmet kértek, azok felszólalását eltévelyedésnek, igazi felfogását annál a beszédnél sokkal liberalisabbnak vallották.

A párt álláspontja pedig minden kétséget kizáró formában jutott kifejezésre a pártvezér ajakán. Héderváry Károly gróf súlyosan elítélte azt a beszédet, annak modorát és annak hangját.

A pártvezérnek határozott nyilatkozatai után lehetetlen tovább is általánosítani Wittmann János kőbizásait. A nemzeti munkapárton belül megkísérelt antisemitáskodás ezzel a pártértekezlettel és különösen a miniszterelnök nyilatkozatával olyan erőlyes »dämpfer«-ben részesült, hogy az »Alkotmány«, a magyar sajtó egyetlen antiszemita organuma siránkozva panaszojja, hogy e »morális lekicsinylés« után Wittmann János nem egyeztetheti meg férfiaságával a munkapártnban való maradását Annál furcsább, hogy az ugynevezett liberalis függetlenségi sajtó — másoktól mindent kevesel. Akik maguk soha semmiért se állnak helyt, azok mindig kicsinylik a mások bátorságát.

Igy tehát a Wittmann-estet elmúlt. Héderváry gróf személyének, kormánynak és pártjának liberalizmusát sértetlenül került ki belőle. De a liberalizmusért első sorban helyt állani tartozó pártok, egyéb körök, érdekeltségek és a függetlenségi sajtó, megint csak megtépták ebből az alkalmából is kikopott tollazatukat. A kormány és párta nemcsak, hogy liberalisnak, de a liberalizmus czidő szerinti legerősebb magyar várának bizonyult.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e kép ső

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólrhetetlenül legjobb
hashajtó a világhírt

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két ső

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

BAJA ÉJJELE

Egészség és erkölcs.

Megszivlelésül felnőtt gyermekeknek.

Jól emlékszem, mikor dr. Koch Róbert, a világhírű bakteriologus az ugynevezett komma-bacillus elleni szerumát föltalálta, egy szivvel lélekkel ujjongott az egész világ, amely akkori-ban is már nagyon érezte a tüdőbajnak minden háborúnál nagyobb veszedelmét. Az öröm, sajnos, egy kissé korai volt, a tüdővész azóta is nagyban szedi szánandó áldozatait. Egy érdeme, egy eredménye azonban mégis volt Koch tanár fellépésének: fölrázta a társadalmat nemtörődömségből és ráterelte figyelmét az ugynevezett profilaktikus, vagyis a bajt megelőző védekezésre.

Ugyanazzal e társadalmi tünettel állunk szemben a jelenben. Csak a nevek változtak. Koch tanár helyett Ehrlich dr. nevét kapta szárnyára a hír, a tüdővész helyett pedig azokra a betegségekre hirdettek megváltó orvosságot, melyeket a vérbajnak szebben hangzó nevezete alatt szokás összefoglalni, melyeknek pusztító ereje azonban nem kevésbé félelmetes, mint a tüdővész.

Kasszandra-jóslatokkal nem akarjuk rontani azt az örömet, mellyel minden művelt népek tagjai fogadták azt a hírt, mely a vérbajok gyógyíthatóságával kecsgette az egész társadalmat. Végére is minden orvosságnak legbiztosabb próbaköve és kritériuma maga az idő és a siker és európai hírvé szaktekintélyek szava garantálta amellel, hogy Ehrlich és Hata dr.-ok szere be fog válni. De mindamellett sokkal egyszerűbb és sokkal biztosabb, ha nem adjuk át magunkat tétlenül a kényelmes reményeknek, hanem módjával és okosan felhasználjuk a profilaktikus eszközöket, melyekkel gyökerében támadhatjuk meg a társadalomnak e veszedelmét. Principiis obsta! E klasszikus tanács mitsem vesített értékéből mindmainapságban.

És éppen e vezérelv jegyében nem tehetem, hogy rá ne mutassak a védekezésnek ama hiányaira, melyeket éppen Baján kell sajnos gyakorta észlelnem.

Kényes a kérdés, mellyel foglalkozni kívánok. Akadnak tán olyan prüd lelkek, kik elvitatják a sajtótól, a nyilvánosság szervétől azt a jogot, hogy ezt a kérdést a nagy nyilvánosság előtt tárgyalja. De a hivatása magaslatán álló sajtó, mely nem indulhat a naiv szívek vélekedése után s kinyitott szemmel járja az élet útját és komolyan gondolkodik tapasztalatai fölött, föltétlenül igazat fog adni nekem, hogy bátran, de tapintatosan szóvá teszsem ezt a kérdést.

Szól pedig az ének Baja város éjjeli életnek amaz oldaláról, melynek színtere a kávéház, melynek szereplői a kávéházi kaszínók, pincérleányok, felirónók, kik cifra nyomorúságukban minden jó érzésű embernek szánalmát érdemlik ki.

Ne keressük most az okokat, azokat a mondhatnám individuális katasztrófákat, melyek ezeket a szerencsétlen páriákat az éjjeli élet ösvényébe sodorják. Ne kutasassuk, hogy nem irigylendő sorsukból mennyi irandó tulajdon könnyelműségüknek, dologtalanul könnyű életmódra való hajlandóságuknak rovására, mennyi a lelketlen lélekkuirókóra. Tény, hogy az éjjeli életnek ezen alakjai léteznek és fognak is létezni.

Ezeket a szerencsétlen teremtéseket saját életmódjuk feltétlen biztonsággal a prostitúció karjaiba kergeti. Nyomorult fizetéstik nem nagyobb havi 30 koronánál. Ebből a vérdíjből kell ruházkodniok, ebből kell lakást, tüzelőt stb. fizetniök, a helyszerző díja, az utazás stb. szintén ebből a pénzből kerül ki. Itt az egészségen kétségtelen, hogy a havi 30 koronából mindegyik nem telik. Hisz a szobáért egymagáért 20 koronát kell fizetniök. Miből fedezik tehát többi kiadásait? Mondanom is felesleges, ugys tudja mindenki.

De ha ezt tudjuk, akkor nem szabad, nem lehet szemet hunynunk azon immens veszedelmek fölött, melyekkel e teremtéseknek életmódja szükségtelképpen össze van kötve. Szüntelen vándorlásuk és az egészségügyi ellenőrzés teljes hiánya mellett, az éjjeli életnek ezen alakjai mindenféle romboló bajoknak terjesztőivé lesznek. Elég kár, hogy társadalmunk nem törődik ezen igazsággal, melyre a bizonyítékokat a mindennapi élet fölös számban szolgáltatja. Ez ellen vajmi keveset segít az, hogy néhanapján, ugyszólván az in fragranti éresek ritka eseteiben, a rendőri vagy a közegészségügyi közegek közbelépnek, hisz ki a megmondhatója annak, hogy mennyi mindenféle bajnak lett a szerzőjévé az a teremtes, míg a tisztára öletszerű és véletlen eljárás esetleg a kórházba vagy a toloncúra juttatta.

Erelyes, következetes és általános megelőző eljárásra, szigorú védekezésre van itt szükség. És éppen ez az, ami nálunk Baján teljesen hiányzik.

Társadalmunk jóléte, sok embernek és sok családnak vitális érdeke követeli tehát, hogy a város éjjeli életének ezen alakjai, kik egy személyben áldozatok és bajszerzők, szakszerű vizsgálatnak vetessenek alá, ahogy azt más városoknak, pl. Zombornak, Szegednek egészségügyi rendeletei már régóta előírják.

Nem zárkózom el ama kérdés elől, hogy ez a vizsgálat költséges és hogy annak költségeit megint csak az illető páriákat magukat terhelni. Azonban a kérdésnek ezen magánjogi oldalát nem én vagyok hivatva fejtegetni, én csak az emiens közegészségi érdekek vagyok szószólója. És azt hiszem, meg lehetne találni a módját annak, hogy az illetőknek lefizetésére maga a gazda köteleztessék, aki, valjuk be, amugy is zsarolója azen alkalmazottaknak.

Erkölcstendészet egészségügyi intézkedések nélkül csonka is, képmutatás, és az erkölcsnek és egészségnek ezen ütköző pontjainál kell, hogy necsak az ezer egyéb elfoglaltságu rendőrség, hanem az egészének tapintatos, diszkret és komoly közege is őrt álljon.

Jó lélekkel ajánlom ezen megdönhetetlen igazságot mindazok figyelmébe, akiket illet s akik társadalmi életüknek egészségügyi oldalát szívükön viselik. Mert nem elég cikkezni a »kis nők« ellen, ide konkrét intédivány s minden szónál hatékonyabb tett és intézkedés szükséges.

HIREK.

— **Staggione-szintársulat Baján.** Könyves Jenő staggione-szintársulata 14 napi vendégszerelésre Bajára készült Makórol. A társulatot kitűnő hír előzi meg és mi ösztönöz öröndhetünk, hogy unalmas téli estéinket egynéhány kellemes színházi estével fogjuk előzni. A társulat tagjai a főváros és vidéki színpadok volt legjelesebbjeiből áll, közöttük Harnos Ilona, a Magyar színház és Bánya Irén a Vigszínház tagja, Szabó Gyula a Királysínház v. komikusa. Múсорon az összes újdonságok vannak.

— **A katolikus nőegylet östélye.** A bajai I. Kath. Nőegylet január 14-én szombaton, a Nemzeti-szálló nagytermében táncmulatságot rendez, mely este 8 órakor kezdődik. Belépő-jegy személyenként 2 kor. Karzat-jegy 1 kor. Este a pénztárnál minden jegy 1 koronával drágább. Jegyek előre válthatók Fischer Béla, Geiringer János dr., Kollár A., Makray László dr. és Wagner Antal uraknál. A táncmulatságot megelőzi: A Nőkérdés. Vigjáték egy felvonásban. Idegenből átdolgozta Gardonyi Géza. Szerepelnek: Kollár Vilmi, Koller Ilonka, Pajor Dóra, Devich Flóra, Oltványi Márta, Reich Béla, Dobokay Margit. — A szobor. Irta Landné Ady Marika. — Előadja Mikolits Irén. — A nő ideálja írónknál. Tordai Ányos dr. tanár felolvasása. — Magyar dalok. Cimbalmos előadja Róthné bogati Hajdu Irén. Hegedűn kíséri Róth Gyula. — Otthon. Bohóság egy felvonásban. Irta Földes Imre. Személyek: Schwarzinger Sándor, Kováts Vilma, Mikolits Irén, Katanits Antal, Wunderlich Marika.

— **Bajai állatvédők közgyűlése.** A bajai Állatvédők Egyesületét folyó hó 8-án, vasárnap délután 3 órakor tartja rendezési közgyűlést, melyen Fehérvári Dezső tanár fog felolvasást tartani az állatvédelem köréből s melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Halálózsák.** Almusin Sándor, Apatin legidősebb polgára pénteken reggel, 92 éves korában hirtelen meghalt. Az elhunyt anyai nagytatyja volt Spitzer Zoltán szerkesztőnknek.

— **Új pénztárat.** Bácsalmás és Vidéke Takarékpénztár r. t. néven a napokban új pénztárat alakult Bácsalmáson. Az igazgatóság tagjai lettek: Tumbász Béla elnök, id. Piukovics János alelnök, Raicsics Sándor vezérigazgató, Petrekatics Péter jegyző, Rudics Simon pénztárnok, igazgatósági tagok: Bulkovics Jakab, Balázs Piri Bertalan, Malesevs. Máté, Csöke György, Muics János, ifj. Piukovics József. Ügyész: dr. Kovachics József. Felügyelőbizottsági tagok: Kmetovics Mihály, dr. Abramovics János, Csascher Ádám, Tumbász János, ifj. Piukovics János, Muics Mihály, Bende Lajos.

— **Önkéntes tűzoltóság Dávodon.** Dávod községben önkéntes tűzoltóság alakult. A működő tagok hetenként 10 fillért fizetnek a közös pénztárba, mindenki saját költségén ruhát és felszerelést csináltat magának. Főparancsnok Valkai Sándor, alparancsnok Szlezák József lett. A tűzoltósági póttagok a rendezési díjak felét fizetik.

— **A munkapárt győzelmé Ujvidéken.** Ujvidéken a napokban két városi képviselőt választottak. A munkapárt jelöltjeit: dr. Szlezák József és Grossinger Jánost óriási többséggel választották meg a függetlenségi Krón Richard és Kincses Endre ellen.

— A bácsalmási járásbírók köréből. Az igazságügyminiszter Kovács János vasvári járásbírói irnokot Bácsalmásra helyezte át.

— Megyebizottsági tagválasztás Katymáron. Az ifj. Vojnits Isván főispán lomon-dásával megüresedett megyebizottsági tagválasztást december 30. tartották meg Katymáron. Megválasztott Wéber Antal 92 szavazattal.

— A Székely-féle javaslat és a jogi vizsgák. Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap múlva törvény lesz, mindazok, akik a törvény életbeléptéig doktorátust nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. Akik azt akarják, hogy az új törvény reájuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a Dr. Dobó jogi szem-náriához (Kolozsvár, Bolyai-u. 3.) melynek segítségével hat hét alatt letehetnek egy szigorlat. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönzi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölőle jegyzeteit, melyekből az otthon előkészült jelölteket rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A »Jogi vizsgák letétele« c. most megjelent könyvet díjmentesen megköteli.

— Eddig csak hosszadalmas és költséges kezeléssel lehetett több-kevesebb eredményt elérni reumatikus bántalmaknál. Most már a BOROLIN gyorsan és alaposan végez minden ilyenféle, meghűlésből eredő bajokkal. Egyebekben utalunk a mai számunkban közölt hirdetésre.

— A magyar ipar diadala, hogy a hírneves Schlick gyár már Magyarországon készíti elsőrendű jéggyárat, hűtőberendezéseket, teljes végohídi berendezéseket, legjobb kivittel. Költségvetéssel szakembereknek szívesen szolgál a gyár budapesti központja, Váci-ut 45—47. Lásd mai hirdetését.

— Harminokételes magyar szaklap. Három évtizednél hosszabb idő óta szolgálja a »Vállalkozók Lapja« hasznos a változatos tartalmával a közt, amely idő alatt annyira tökéletesedett, hogy ma már a legfejlettebb szaksajtó színvonalát is eléri. E különny az építésszak, mérnökök, építőmesterek, vállalkozók fakeskedők és az ország építőiparosai körében olyan széles körben terjedt el, milyenekkel kevés szaklap dicsekedhetik még a külföldön is. A kitűnő szerkesztést Lakatos Lajos, Sós Izor és Komor Marcell építész végzik s derekasan állják a vállalt kötelest, mert nélkülözhetetlen lapot adnak olvasóik kezébe. Kívánatra a lap kiadóhivatala (Erzsébet-körút 8.) bárkinek szívesen küld az értékes tartalmu lapból mutatványszámot.

— Ehrlich-Hata 606. Nincs olyan esemény, amely több érdeklődésre tarthatna számot, mint az a könyv, mely pár hét előtt német nyelvtan Berlinben a most magyar nyelven is megjelent. Az »Ehrlich 606 ról-szó« a könyv, irták pedig: Ehrlich és Hata. Magyarra fordította: Marschalkó Tamás dr. kolozvári egyetemi tanár. A nagy felfedezésről a rettenetes verba gyógyító szeréről szól a munka, melynek az adja meg az igazi érdekességét, hogy maga Ehrlich tanár és Hata orvosok irták. Ők világosan bele abba a misztériumba, melynek örömteljes hatásából még nem oszadt fel az emberiség. Sokat irták már a csodálatos szeréről, de az ismertetések érdekessége elhalványul a mellett az érték mellett, melyet a most megjelent könyv magában foglal. A közvetlenség erejével veszünk tudomást itt arról a héroszi küzdelemről, melyet Ehrlich és segítőtársai folytattak a transkript laboratóriumban, míg végül ajándé-

kul adhatták a világnak a megváltó kincset, az »Ehrlich 606« elvezető kéniai anyagot. A próbálatások, az alig elképzelhető türelmet igénylő kísérletek szárai kellettek ahhoz, hogy a szervezetet pusztító parazitákra méregként ható szert megtalálják s a szervezetnek ne ártsanak vele. Hata orvos írja le ezeket a kísérleteket sorjában, Ehrlich tanár pedig az eredményekkel foglalkozik. Nagyon érdekes Iversen, a nagynevű orosz tanár közleménye is a szerrel, melyet 6 próbált ki Ehrlich tanár felkérésére s az 5. ítélete után hozta csak a nyilvánosságra Ehrlich a felfedezését. Még néhány világhírű orvos írása csatlakozik az említett fejezetekhez. A rendkívül érdekességű könyv minden intelligens ember érdeklődésére számot tarthat s ez az érdeklődés nem is marad el. Örülhetünk azon, hogy a magyar kiadás gyorsan az eredeti után jelenik meg s hozzá Marschalkó tanár révén, aki évekig asszisztense volt Ehrlichnek. A művet szépen állították ki s érdekes képekkel, a kísérletek felvételeivel, táblázatokkal élnkítették. A könyv Hegedűs és Sándor cégnél Debreczenben jelent meg és minden könyvesboltban megszerezhető füve 6 koronáért, köve 8 koronáért. Bizonyossággal megállapítható, hogy Ehrlich és Hata műve az idei könyvpiacon legérdekesebb olvasmánya az egész világnak.

N y i l t t é r .*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó barátainknak és jó-akartóinknak, kik megboldogult édes atyám végtiszessége alkalmával megjelenésük, vagy részvétük által fájdalomunk enyhítéséhez hozzájárulni kegyesek voltak; fogadják mélyen érző szívünköl a leghálásabb kö-zszönetünket.

Baja, 1911. január 3-án.

Gardalits Lajos és családja.

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

*) Az e rovatban közöltekért nem vállal felelőst seget a szerkesztőség.

Felölő szerkesztő:
SZIRMAI VIDOR dr.

Szerkesztő:
SPITZER ZOLTÁN.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

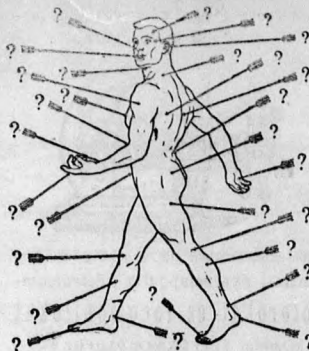
egy régiónak bizonyult létszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényeinek oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-vásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üvegot fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K2.— és üvegözölő minden gyógyszerértben kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzere a „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Vannak fájdalmai ?

Használjon Feller-féle Elsáfluidot és Feller-féle Elsáplulákat, melyek egyedül készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubica, Centrale 124. sz. (Zágráb megye).

A Feller-féle Elsáfluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomcsillapító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít, csúsz, köszvény, idegengesedés, oldalszúrás, szaggyatás, influenzát, fej-, fog-és derékfájást, zsábat, bennulást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említett betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsáfluidot, rekedtség, nátha, mell-és torokfájás és légvonal vagy hűdéstől eredő bajok ellen is pártatlan gyógyszerrel használják. Vátdí csak úgy, ha minden üveg a „Feller” nevet viseli, 12 kis vagy 6 dupla, vagy 2 speciális üveg bér. 5 kor. II. Továbbá tudomására dhajtuk hozni, hogy az emberek ezrei gyomorbojok, görcs, étvágytalanság, veségés, hányás inger, rosszullet, fejfőfőgés, puffadás, dugulás, aranyeres bántalmak, és különböző emésztési zavarak ellen kitűnő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hasahajtó Rebarbara-Elsáplulákat. 6 doboz bérmentve 4 korona. Óvakodjunk azonban utánatöktől és címezzünk minden rendelést gondosan Feller V. Jenő gyógyszerésznél Stubica, Centrale 124. sz. (Zágráb megye). 1127

Varázs színház.

Szíves tudomásukra hozom, hogy ma vasárnap

Kalakutta

az indiai
csodaművész
az Jpartestület termében

tartja második és utolsó
nagy mű előadását egész
uj műsorral.

Helyárak zártszék 1 korona. II. hely 80 fill. III. hely 60 fill. Állóhely 40 fill.

Gyermekek a felét fizetik.

Kasszanyitás 7 órakor. Kezdte 8 ó.

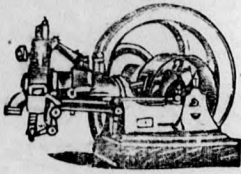
Jegyek előre válthatók a tereben.

Becses pártfogásért esedez

Kalakutta, indiai művész.

Drezdai Motorgyár részv. társ.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elis. legjobb gyártmányú Benzín-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és locomobilokat

— valamint szívókézmotorokat —
MEGLEPŐ UJDONSÁGI!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL
a tényleges löerő
óránként csak kb. 1 fillér be kerül.

Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41. : Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

1135

Hallatlan!

▼ Olcsó árakon és jó minőségben
szerezhet be háztartási cikkeket,
seprő és kefeárukat, linoleum padló
festékeket, olaj és lakkfestékeket
és illatszereket
Kuszar József
festékkereskedésében Főter, a
takarékpénztár épületében
▼ Cipőkrém lerakat! ▼

1131

Aki gyomorfájós, béltbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult gyomorsót, Schaumann gyógyszerésztől Stockereuban.

Aki szabályozni és épségben taranni akarja a jó emésztést, használja a Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalati fogja, hogy mis szerek ellenében mily jól éri magát.

Gyomorsó eltvóli ja azonnal a fölösleges gyomorsavat és elmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 60 fill.

Gyomorsó-pasztilák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tarállyonkint 3 phiolával á 10 gyomorsó-pasztilával kor. 1.50. Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendelésnél utánvétellel Schaumann gyógyszerész Stockereuban. — Kapható minden gyógyszerüzben. Magyarországi főraktár:

Dr. Egger L. és dr. Egger J.
gyógyszertára Budapest. 1010

Többszörösen kitüntetve, szenzációs csodaszer a dr. BOROVSKY-FÉLÉ

BOROLIN

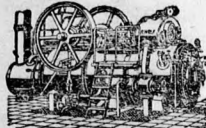
1154

mely városunk piacán is megjelent. Hatásában és erőalkotásában fejülmulthatatlan háziszér **gümőköros, izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás**, továbbá minden meghűlés okozta bajok, mint **rheuma, kösvény, csusz, ischiás, tüzeleti lob és szábadán** szenvedők, végül fagyás okozta és égési sebek tájdalmainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő- és testtöbő háziszér** Kap. **LÁZAR SÁMUEL** optikai, sebészeti és kötszer áruházában. **1-20, ható B a j á n 2 és 2-50 koronás** üvegekben — Készítik **Dr. Borovszky R. orvos Borovszky K. Budapest, II. ker., Fő-utca 77. sz.**

Linz 1909; aranyérem; legnagyobb kiállítás

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Képviseleje:
Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29

Járkeresek és helyhez kötött telített és szabadalmazott
túlhevített gőzzel működő
lokomobilok

— WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig. —

Az ipar és mezőgazdaság
leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépel.

Összeváltás 200 000 lóerőig felül

1148

Jégyárákat, hűtőberendezéseket

a BORSIG cég kitűnően bevált ammoniak, vagy kénessav kompressziós rendszerek szerint, va amint

teljes vágóhídi berendezéseket

szállít a legjobb kivitelben a

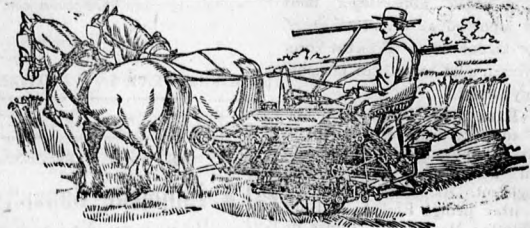
SCHLICK-féle vasöntőde.
és gépgyár r.-t.
Budapest, Váci-út 45—47. sz.

TELEFONSZÁMOK:

74—76., 74—77. és 98—58. (Interurbán)
Költségvetéssel díjtalanul szolgálunk!

1175

MASSEY-HARRIS C^o. R.-T.

Fűkaszáló aratógép és földművelő eszközök
gyára.

Toronto, Északamerika.

A világ legjobb gyártmányai.

➡ Árjegyzéket kívánatra ingyen küld a ➡

Massey-Harris C^o. R.-T.

Budapest, V., Alkotmány-u. 23. sz.